

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/952

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : Mehmet Salih TORUN

VEKİLİ : Av. Candan DUMRUL
Mithatpaşa Caddesi No:24/13 Çankaya/ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : İçişleri Bakanlığı /ANKARA

VEKİLİ :Adnan TÜRKDAMAR
Hukuk Müşaviri - Aynı Adreste

İSTEMİN ÖZETİ : Emniyet Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nda 1. Sınıf Emniyet Müdürü olarak görev yapan davacının, "Amir ya da üstlerinin icraatına karşı çıkmak ve bu hareketi toplu hale dönüştürerek görev yapılmasını veya göreve çıkılmasına engellemek ya da buna katılmak ya da katılmaya tahrik ya da teşvik etmek, amir ya da üste karşı itaatsizliğe, mukavemete ya da fiilen taarruza tahrik ya da teşvik etmek" eylemlerini işlediğinden bahisle Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8/3 maddesi uyarınca melekten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin 16.2.2015 tarih ve 37 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu kararının; hakkında yapılan soruşturmanın hukuka aykırı delillere dayandığı, şikayet sahibinin kimliğinin belirli olmadığı, gerçek ve ıslak imzalı dilekçe ile şikayette bulunulmadığı, Facebook hesabının hakim kararı olmaksızın takip edildiği, sosyal medyada yer alan paylaşımların düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında olduğu, söz konusu paylaşımların mesleki sıfatla yapılmadığı ve dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Davacı hakkında, Facebook hesabından yaptığı paylaşımlar nedeniyle meslekten çıkarma cezasının tesis edildiği, bir alt ceza uygulamasının idarenin takdir yetkisinde bulunduğu ve davacı hakkında uygulanmadığı, kendisine savunma hakkı verildiği ve dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 15. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, Emniyet Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nda 1. Sınıf Emniyet Müdürü olarak görev yapan davacının, "Amir ya da üstlerinin icraatına karşı çıkmak ve bu hareketi toplu hale dönüştürerek görev yapılmasını veya göreve çıkılmasına engellemek ya da buna katılmak ya da katılmaya tahrik ya da teşvik etmek, amir ya da üst karşı itaatsizliğe, mukavemete ya da fiilen taarruza tahrik ya da teşvik etmek" eylemlerini işlediğinden bahisle Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8/3 maddesi uyarınca melekten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin 16.2.2015 tarih ve 37 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

ESAS NO : 2015/952

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 13. maddesinde: "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.", 25. maddesinde "Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.", 26. maddesinde "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, sesim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak yada vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir. Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleri ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçluların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir." hükümleri yer almaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10. maddesinde, "Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayınlanmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir." hükümleri yer almaktadır.

Anılan düzenlemeler uyarınca ifade özgürlüğü, sadece "düşünce ve kanaate sahip olma" özgürlüğünü değil aynı zamanda sahip olunan "düşünce ve kanaati (görüşü) açıklama ve yayma", buna bağlı olarak "haber veya görüş alma ve verme" özgürlüklerini de kapsamaktadır. Bu çerçevede ifade özgürlüğü bireylerin serbestçe haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine ulaşabilmesi, edindiği düşünce ve kanaatlerden dolayı kınanamaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelir. İfade özgürlüğü, demokratik toplumun temellerinden biri olup toplumun gelişmesi ve bireyin kendini geliştirmesi ve gerçekleştirilmesi için vazgeçilmez koşullar arasında yer alır. Hakikat ışığı fikirlerin çarpışmasından doğar. Bu bağlamda toplumsal ve siyasal çoğulculuğu sağlamak, her türlü düşüncenin barışçıl bir şekilde ve serbestçe ifadesine bağlıdır. Aynı şekilde birey özgün kişiliğini düşüncelerini serbestçe ifade edebildiği ve tartışabildiği bir ortamda gerçekleştirebilir. İfade özgürlüğü, kendimizi ve başkalarını tanımlamada, anlamada ve algılamada, bu çerçevede başkalarıyla ilişkilerimizi belirlemede ihtiyaç duyduğumuz bir değerdir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Handyside-Birleşik Krallık davasında, ifade özgürlüğünün, toplumsal ve bireysel işlevini yerine getirebilmesi için sadece toplumun ve devletin olumlu, doğru ya da zararsız gördüğü "haber" ve "düşüncelerin" değil, devletin veya halkın bir bölümünün olumsuz ya da yanlış bulduğu, onları rahatsız eden haber ve düşüncelerin de serbestçe ifade edilebilmesi ve bireylerin bu ifadeler nedeniyle herhangi bir

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/952

yaptırıma tabi tutulmayacağından emin olmaları gerekeceği, ifade özgürlüğünün, çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin temeli olup bu özgürlük olmaksızın "demokratik toplumdan" bahsedilemeyeceği şeklinde karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin emsal kararlarında da belirtildiği üzere, Anayasa'da sadece düşünce ve kanaatler değil, ifadenin tarzları, biçimleri ve araçları da güvence altına alınmıştır. Anayasa'nın 26. maddesinde düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünün kullanımında başvurulabilecek araçlar "söz, yazı, resim veya başka yollar" olarak ifade edilmiş ve "başka yollar" ifadesiyle her türlü ifade aracının anayasal koruma altında olduğu gösterilmiştir. Bu bağlamda ifade özgürlüğü, Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerin önemli bir kısmı ile doğrudan ilişkilidir. Görsel ve yazılı medya araçları yoluyla fikir, düşünce ve haberlerin yayılmasını güvence altına almak da düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünün kullanılma araçlarından biridir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Özgür Gündem-Türkiye davasında, ifade özgürlüğü konusunda devletin pozitif ve negatif yükümlülükleri bulunduğu, kamu makamlarının negatif yükümlülük kapsamında Anayasa'nın 13. ve 26. maddeleri kapsamında zorunlu olmadıkça ifadenin açıklanmasını ve yayılmasını yasaklamaması ve yaptırımlara tabi tutmaması gerektiği, pozitif yükümlülük kapsamında ise ifade özgürlüğünün gerçek ve etkili korunması için gereken tedbirleri alması gerektiği şeklinde karar vermiştir.

Öte yandan, 24.4.1979 tarih ve 16618 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8. maddesinin üçüncü fıkrasında; amir ya da üstlerinin icraatına karşı çıkmak ve bu hareketi toplu hale dönüştürerek görev yapılmasını ya da göreve çıkılmasını engellemek ya da buna katılmak ya da katılmaya tahrik ya da teşvik etmek eylemi meslekten çıkarma cezasını gerektiren eylem, işlem, tutum ve davranışlar arasında sayılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, 1. Sınıf Emniyet Müdürü olarak görev yapan davacı hakkında, "moredream" kullanıcı adı ile, Emniyet Genel Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'ne gönderilen şikayet iletisinde, davacının 28.5.2013 ile 18.6.2013 tarihleri arasında, kamuoyunda Gezi Parkı Protestoları olarak bilinen olaylarla ilgili Facebook sayfasından yaptığı paylaşımların, halkı siyasi açıdan paniğe sürükleyici, siyasi amaçlı ve içerikli paylaşımlar olduğunun belirtildiği, söz konusu ileti doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda, davacı hakkında soruşturma yapmak üzere iki polis başmüfettişinin görevlendirildiği, yapılan soruşturma sonucu düzenlenen 26.2.2014 tarih ve 105 sayılı Soruşturma Raporunda, davacının Facebook isimli sosyal paylaşım sayfasındaki hesabından yaptığı beğeni ve paylaşımlarında yer alan, "Tarihe not düşülsün, Aylin öldü, Ege Çubukçu'nun burnu kırıldı, polis hedef alıyor, öldürmek için vuruyor, paylaş, tüm ülkeyi gaz odasına çeviriyor, bu bir sivil direniş, her yer taksim her yer direniş, paylaş gücümüze güç kat, haksızlığa adaletsizliğe karşı direnen tüm ülke insanımı kutluyorum, işte basın hali, AKP istifa, polis kimden emir alıyor, Ankara Güvenparkta TGB liler ve binlerce Ankaralı toplandı, seviyorum bu gençleri, ODTÜ Klasik Türk Müziği Topluluğundan da direniş şarkısı, bu direniş kutlayamadığımız milli" ibarelerin siyasi amaçlı ve içerikli olduğu ve Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 6/B-5 maddesi uyarınca, hizmet dışında resmi sıfatın gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak fiilini işlediğinden bahisle davacı hakkında 6 ay kısa süreli durdurma cezasının önerildiği, İçişleri Bakanlığı'nın 15.9.2014 tarihli onayı ve Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 25.9.2014 tarih ve 4122 sayılı görev emri ile, soruşturmanın mülkiye müfettişleri tarafından yürütülmesine karar verildiği, soruşturmayı yürüten Mülkiye Müfettişleri tarafından hazırlanan 25.9.2014 tarih ve 4122 sayılı Soruşturma Raporunda, polis başmüfettişleri tarafından yapılan soruşturma

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/952

işlemlerinde bir eksiklik bulunmadığı, bununla birlikte, sonuç kısmında, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 6/B-5 maddesinde düzenlenen "Hizmet dışında resmi sıfatın gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak" hükmüne dayandırılması yanlış olmamakla birlikte, yapılan eylemlerin Tüzüğü'nün başka maddeleri kapsamında da değerlendirilmesi, yapılan paylaşımların incelenmesinden, davacının eylemi hakkında, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen amir ya da üstlerinin itaatine karşı çıkmak ve bu hareketi toplu hale dönüştürerek görev yapılmasını ya da göreve çıkılmasını engellemek ya da buna katılmak ya da katılmaya tahrik ya da teşvik etmek hükümleri doğrultusunda karar verilmesi gerektiği şeklinde görüş belirtildiği, söz konusu Soruşturma Raporu uyarınca, İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu'nun 16.2.2015 tarih ve 2015/37 sayılı kararıyla, davacının Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca meslekten çıkartılması üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacı hakkında yürütülen soruşturmaya konu Facebook paylaşımlarının ve beğenilerinin, davacının kişisel görüşlerinin ifade edilmesinden öteye gitmediği, herhangi bir kişi veya kurumu hedef alan hakaret içerikli paylaşımlar olmadığı, nitekim söz konusu paylaşımların ülkenin gündemini bir hayli meşgul eden, geniş bir kitleye yayılmış olan, kamuoyunda Gezi Parkı Protestoları şeklinde bilinen eylemlere ilişkin olduğu, yukarıda ayrıntılı bir şekilde aktarıldığı üzere, söz konusu paylaşımların ve beğenilerin gerek Anayasamızda ve gerekse Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde ifadesini bulan ifade özgürlüğü kapsamında kaldığı, ifade özgürlüğü kapsamında aktarılan görüşlerin, idarece davacıya disiplin cezası verilmesi olanağı vermediği ve sonucunda da davacının meslekten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına yol açamayacağı, aksi düşüncenin ise ifade özgürlüğünün ihlali anlamına geleceği kuşkusuzdur.

Bu durumda, davacının kendi Facebook hesabından yaptığı paylaşımların ve beğenilerin ifade ve düşüncüyü yayma özgürlüğü kapsamında kaldığı, kimsenin ifade özgürlüğü kapsamında beyan ettiği ve paylaştığı düşüncelerinden dolayı cezalandırılmayacağı, aksi halin gerek Anayasamıza ve gerekse Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırılık teşkil edeceği hususları göz önüne alındığında, davacının meslekten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka ayarlık bulunmamaktadır.

Öte yandan, dava konusu işlem uyarınca, davacının görevine son verileceği hususu göz önüne alındığında, 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinde belirtilen, dava konusu işlemin yürütülmesi halinde telafisi güç veya imkansız zararların ortaya çıkacağı da açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere, 18/06/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ABDULLAH ŞAHİN
37914

Üye
OSMAN ÇOLAK
101833

Üye
HALİL AKKIZ
118427